

time will tell

Ellen Jacobsen Holvik

Högskolan för Design och Konsthantverk
Smyckekonst Masterarbete 2011
Handledare Dan Tommi Hildén

Foto (även framsida):
Niclas Jacobsen Holvik

Innehållsförteckning

Inledning	Sid. 1
Bakgrund	Sid. 3
Hur mitt arbete tar form	Sid. 11
Siktrutan	Sid. 15
Mina smycken - Familjerna	Sid. 17
Tomrummet	Sid. 45
Resultat	Sid. 47
Sammanfattning	Sid. 53
Litteraturförteckning	Sid. 55
Tack	Sid. 57

Inledning

Jag har arbetat med att undersöka ytor och stukturer. Inledningsvis gjorde jag tester i olika material men fann att det var papper som jag skulle arbeta med. Med inspiration av konstnären Dan Shaw-Town och boken *Grandfathers Envelopes* så ville jag begränsa mitt formspråk till rektangeln och arbeta med just ytorna inom denna form. Rektangeln blev till en siktruta som jag använt när jag valt ut en bit i de pappersark som jag arbetat fram. Efter att ha valt en yta att skära ut har jag sedan på olika sätt använt mig av hela pappret. De mindre bitarna har blivit till smycken medan de större har fått bli som min smyckesask, en plats som mitt smycke får återvända till när det inte bärs. På detta sätt har jag arbetat med rektangeln i olika lager, siktrutan, de utvalda delarna och askarna.

Det har varit viktigt i mitt projekt att presentera mitt färdiga arbete på en vägg, att mina smycken kan upplevas lodrätt även när de inte bärs och inte stoppas ner i en byrålåda. Ju längre mitt projekt pågått, desto mer har jag kunnat kapa i mina strikta former och börja laborera med upplevelsen av siktrutan på olika sätt. Som att bara ha kvar delar av kanterna eller att använda ett lack som gör att man enbart upptäcker siktrutan i olika ljus. Det har varit en svårighet för mig att förklara mitt projekt under arbetets gång och därför blev det väldigt viktigt för mig att skriva och konkretisera mina tankar och idéer. Mina smycken med deras bakgrunder bildar därför tillsammans med texterna en helhet.

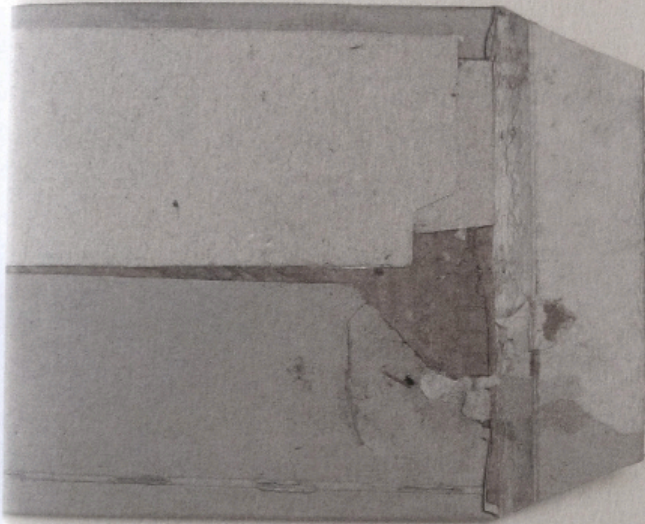

Bakgrund

Jag stannar upp, ser ner i boken, den illustrerar ett ark som är format som ett kuvert. Kanterna är jämna men nötta. Färgerna är endast toner och är dova. Nästa uppslag visar liknande kuvert, jag tänker att de är vikta av en gammal man under lång tid. Pappret är slitet och mötena exakta. Alltid samma form men de olika mötena och tonerna är varierande och därmed utseendet. Det fångar min totala uppmärksamhet och jag känner mig som uppslukad i en textlös bok. Avsaknaden av ord är befriande. Att se på kuverten öppnar min fantasi och jag förundras. Vem var han som gjorde kuverten? Hur tänkte han? Vad ville han berätta? Mina tankar rusar. Och jag skapar långsamt svar på mina egna frågor.

藤井咲子
Fuji Sakuko

Grandfather's Envelopes
Works of Paper

おじいちゃんの封筒
紙の仕事

ル
RUTAS

Dan Shaw-Town. *No Title*, 2010. Grafit på papper. 66 cm x 100 cm.

Jag har alltid haft en förkärlek till olika ytor och strukturer. Jag förförs av det ojämna och arbetade. Mötet mellan olika ytor, nötta och skrovliga i kontrast med en strikt ram kan bli oerhört fascinerande. Hur vi människor medvetet eller omedvetet kan skapa dessa. I mitt arbete har jag ofta eftersträvat ett sätt att få fram dessa skrovliga strukturer som jag fascineras av. Förnimmelserna av mänsklig närvaro får mig att öppna min tankevärld och min fantasi börjar flöda.

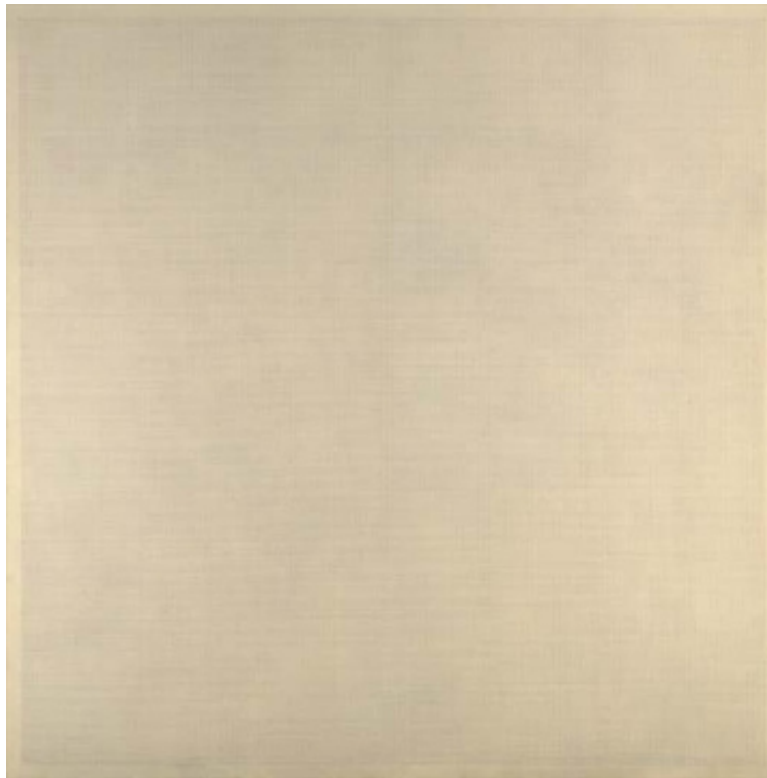
Grunden i mitt projekt ligger i ett sökande efter dessa ytor. Brännpunkten i arbetet är att hitta och skapa ytor som jag själv fascineras av. I Dan Shaw-Towns verk (bild till vänster) hittar jag dessa ytor men också i boken *Grandfathers Envelopes*, ytor med en ton eller två som möter varandra. De är skapade och arbetade inte hittade och färdigslitna. Och det är just det som får mig att förundras, det någon skapat som ser nött, slitet och/eller arbetat ut. När ett material övergår till att bli något annat, texturen förändras och får nya egenskaper. Det är inte något som man funnit, ett ”färdigt” material. Och det är heller inte helt givet hur den här ytan uppstått, spänningen ligger mycket i det otydliga och vaga.

Robert Ryman. *No Title Required*, 2006. Trä och lack. 10 verk där alla är 139.7 cm x 1,747.5 cm.

Robert Ryman. *Winsor 34*, 1966. Olja på duk.

Agnes Martin. *The desert*, 1965. Akryl och grafit på duk. 182.9 x 182.9 cm

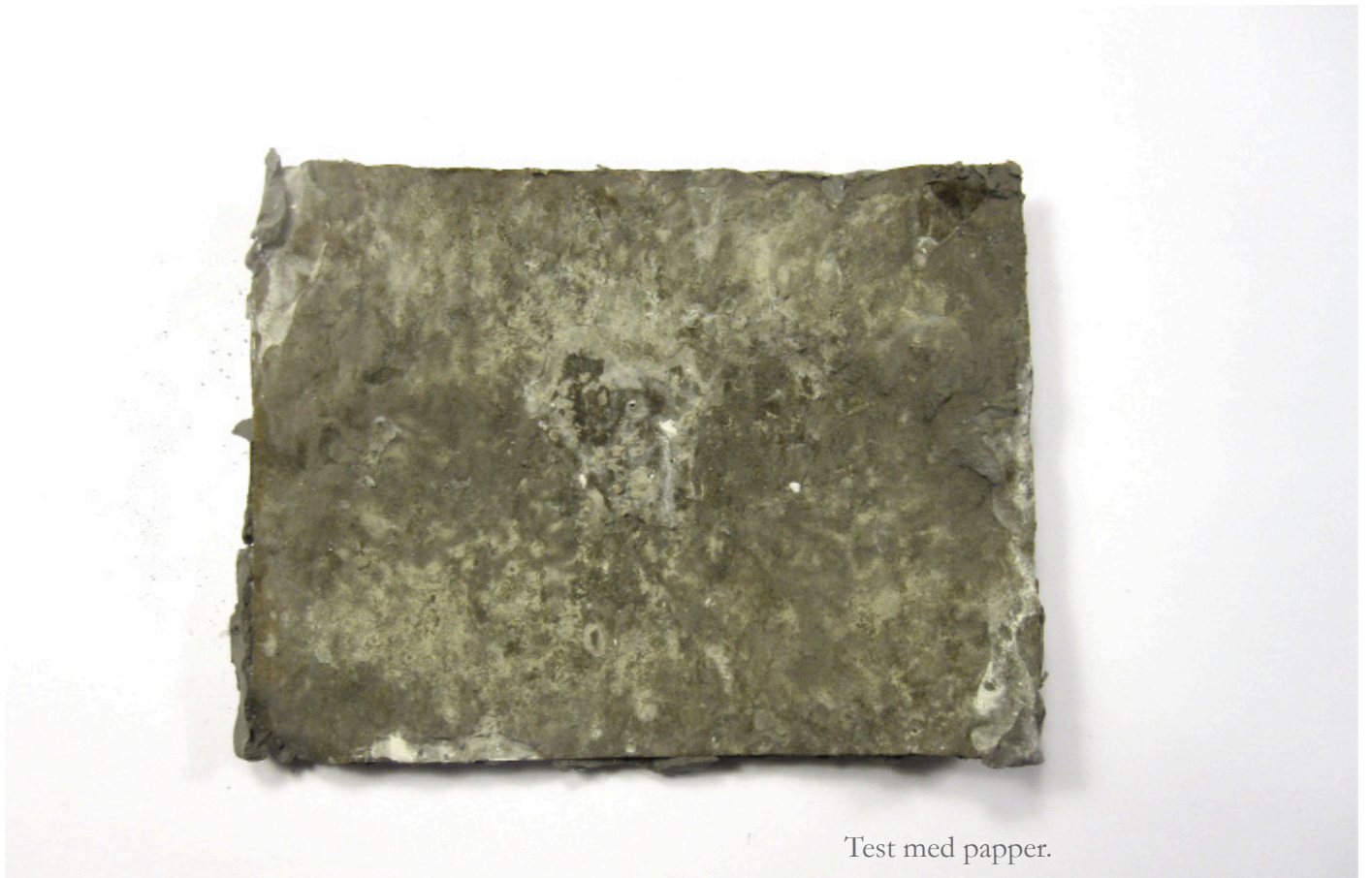
Jag fastnar ofta för minimala och abstrakta verk. Det kan vara en arbetad yta men som har ett upprepande mönster, en strikt eller återkommande form. Eller en färg eller snarare förnimmelsen av en färg, en nyans som dröjer sig kvar. I boken *Pictures of Nothing*, som innehåller föreläsningar om abstrakt konst, diskuterar Kirk Varnedoe varför man attraheras av just detta. Hur en panå med endast färgen vit kan beröra och skapa intresse hos betraktaren, som till exempel i verk av Agnes Martin eller Robert Ryman. Det jag fascinerats av är det icke omedelbara, det är ingen figur som du snabbt kan avläsa utan du måste stanna upp och låta dig titta, fundera, ta dig tid. Det tar tid att undersöka och det tar tid att titta på det till synes enkla. Vi har så mycket information och budskap runt om kring oss. Vi matas med det snabba och konkreta, nästan som om det ska vara snabbt och konkret endast för att vi ska hinna matas med ytterligare information. Dessa ständiga intryck kan blockera de inte så uppenbara sakerna. Missar vi sådant som kanske är viktigt för oss? Vi missar att stanna upp och vi hinner inte reflektera och tänka.

Jag vill ge min betraktare tid att få vila i något, samtidigt som det jag skapat kräver det. För det är ingen snabb information som jag ger dig. Du måste stanna upp, öppna dina sinnen och din tankevärld. Vad finns där? Kanske kan du hitta något som du inte trodde fanns från början? Jag vill att du ska kunna återkomma till mina smycken, finna nya intressanta vinklar och inte direkt tröttna. Som om det finns något där som du kan utläsa mellan raderna. Som Susanne P Hudson skriver på sidan 3 i *Robert Ryman - Used Paint* "made the viewer look, and feel, and think".

Hur mitt arbete tar form

Mitt arbete börjar med olika materialtester för att se vilket material som bäst fångar det jag vill säga. Jag utgår från en rektangel som mäter 8 x 6 cm, en storlek som jag känner mig trygg i, det är inte för litet och är tillräckligt stort för att jag skall få en uppfattning av ytan på testerna. Olika material som jag tester är kakelfog, betong, cement, järn, silver och slutligen papper. När jag av misstag testar papper genom att pressa pappret mot betong så att betongen ska få en jämnare yta, bildas strukturer och mönster i pappret. En yta uppstår. Jag inser att det är pappret som jag ska gå vidare med. Pappret får en egen historia som talar till mig och till skillnad från de andra materialen känns pappret levande och eget. Inte platt och stelt.

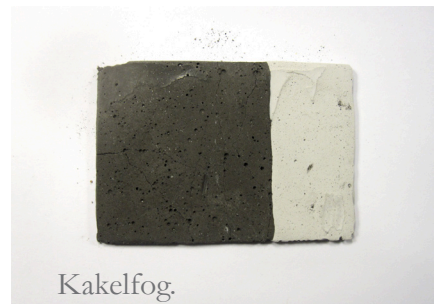
Test med papper.

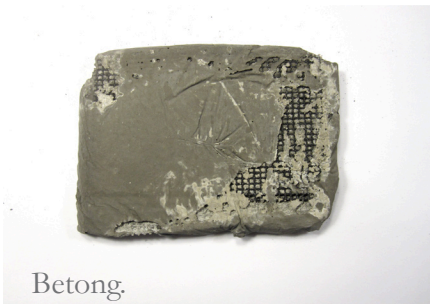
Cement.

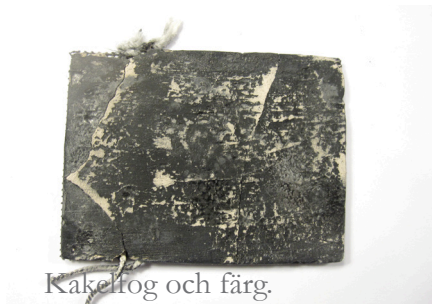
Kakelfog.

Kakelfog.

Betong.

Kakelfog och färg.

Kakelfog.

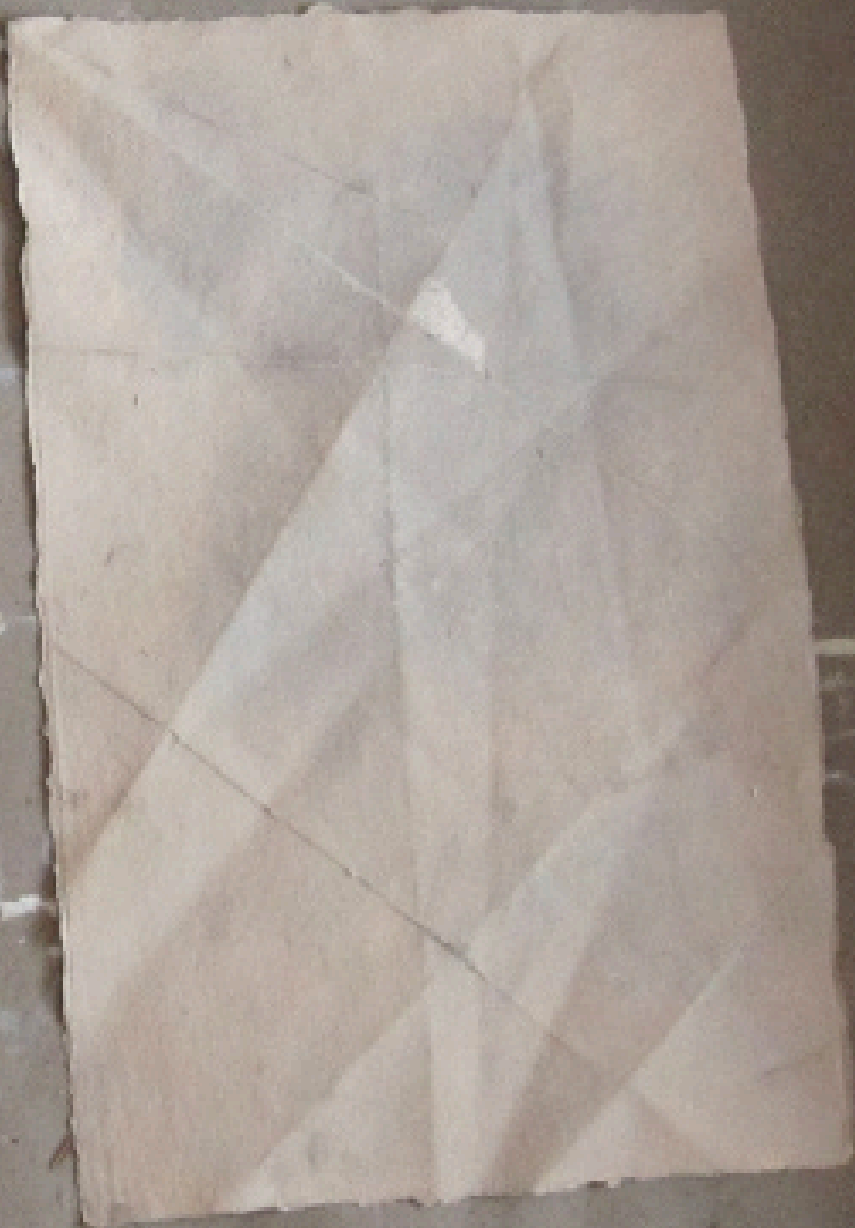
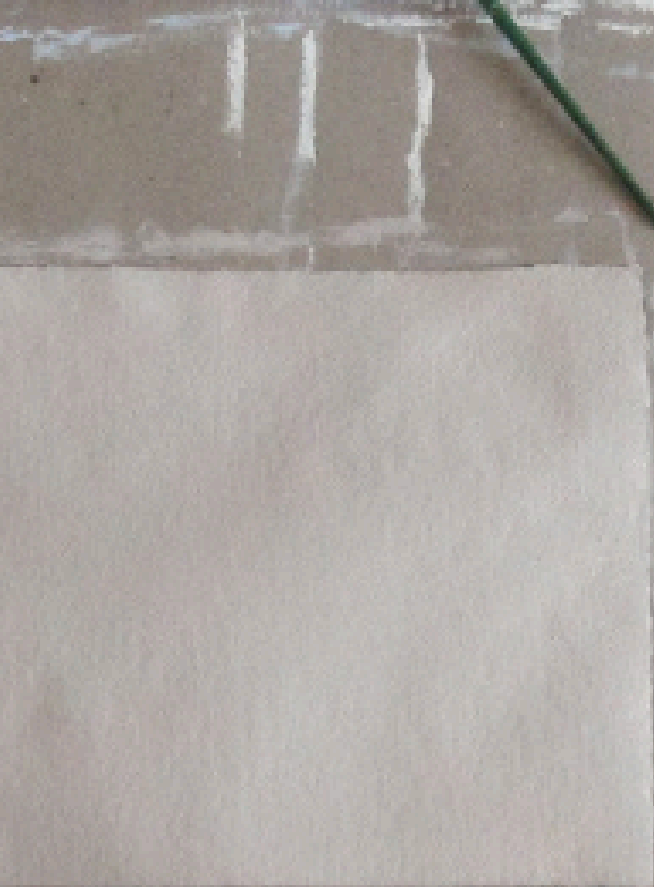
Silver.

Trä och färg.

Ebenholts.

Då det känns som om mina testbitar storleksmässigt begränsar mig utgår jag nu från större ark. Det är en omfattande historia jag vill berätta, därför blir det fel att börja från det lilla och sedan utveckla. Jag vill berätta hela historien, från början. Min tanke är att använda dessa ark och se hur jag på olika sätt kan berätta min historia.

Jag använder mig av arkvarellpapper, med mer eller mindre strukturer och tjocklekar. Jag börjar med att fylla arken med färg. Jag använder akryl-, olje- och väggfärg i olika tjocka lager och olika toner. Därefter bearbetar jag dem på olika sätt med slippapper, vikningar, skrapar bort färg och ruggar upp ytan. Mitt arbete sker intuitivt men metodiskt från ark till ark. Jag ser ytor och strukturer växa fram under mina fingrar. Berättelserna skiljer sig från dag till dag. En dag blir det ljusa och nästa kolsvarta, min sinnesstämning leder mig framåt.

Siktrutan

Rektangeln är en form som följt mig i många tidigare arbeten och jag intresserar mig ofta för andra konstnärer som använder sig av denna form (som till exempel Shaw-Town och Sakuko). Jag gillar de strikta ramarna och de exakta linjerna, men ändå upplever jag att formen har oändlig variation. Kanske att den ger utrymme för det som finns inom ramarna som fångar mitt intresse. Den förvirrar inte och tar ingen uppmärksamhet från det viktiga innehållet. Robert Ryman säger i boken *Robert Ryman - Used Paint* på sidan 60 “kept trying to make it more basic, more simple. I didn't want anything in the painting that didn't need to be there, because anything that's in a painting that doesn't need to be there, shouldn't be there”.

Den ram som jag tänker utgå ifrån i mitt projekt har storleken av mina testbitar. Denna ram är en utsågad rektangel i stål och den blir min siktruta. En siktruta som jag lägger framför mina arbetade ark och kan på så sätt kika igenom siktrutan och visualisera hur en utskuren bit kan se ut på egen hand. Rektangeln blir det återkommande formen i mitt arbete, de valda rutorna, inramningarna och broschmekanismerna.

Jag använder siktrutan mot mina ytor, förflyttar den, fotograferar av, lägger den slumpmässigt på ytan igen, fotograferar igen och slutligen väljer jag en del eller flera att använda. Rutan jag väljer är kanske inte det mest intressanta på ytan, men den är en viktig del av helheten. Till mina smycken har jag valt att göra ramar och mekanismer i silver. Jag gör detta av flera anledningar och de är alla lika viktiga. Metall är och har alltid varit ett material som jag återvänt till och då främst silver. Jag har alltid uppskattat silvret och dess mångfasetterade egenskaper. Och i detta projekt vill jag använda mig av den vita yta silvret får genom vitkokning. Denna yta kommer med tiden att åldras, vilket tillför och samtalar med mitt projekt väldigt vackert, då även mitt papper kommer att förändras med tiden.

De större ytorna, bakgrunderna, har mekanismer i silver och konstruktioner i stål och trä. Dessa bakgrunder blir som mitt smyckes ask, när man använt klart det sätter man tillbaka det på sin plats igen. Skillnaden är att min ask inte ligger i en byrålåda, den ska vara på en vägg. Detta är genomgående för hela mitt projekt.

Mina smycken - Familjerna

Att följa mitt arbete blir lite som att läsa en bok. Jag börjar med att förklara mina olika kapitel, ett i taget. Jag gör smycken som tillhör sex olika familjer, det är följande:

1. White (1)
2. Pink (3)
3. Rust (2)
4. Grey (3)
5. Dust (4)
6. Ridges (3)

Familjerna har uppstått i denna kronologiska följd och kikar man på smyckena så kan man ana sig till hur utvecklingen har skett. Varje familj kommer ur en yta som är gjord av ett och samma ark (utom Ridges som är tre smycken skapade ut två ark), och har liknande uttryck och mekanismer. Inom parantes antal smycken i varje familj.

White

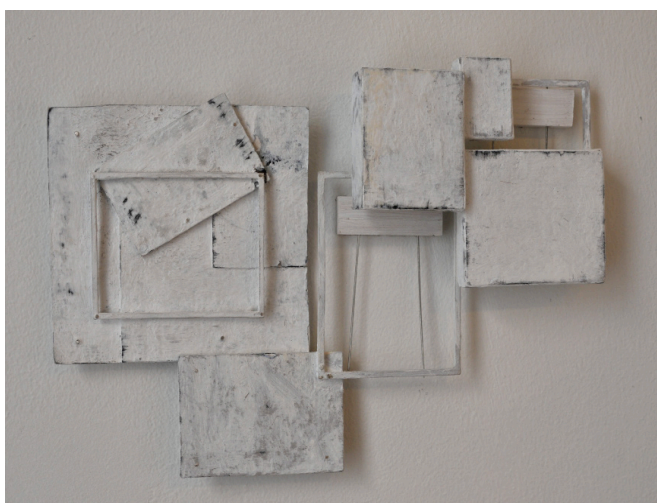
Pink

Rust

Grey

Dust

Ridges

White

Jag börjar med ett ark som jag målat, slipat och vikt, det är ljust, nästa vitgult. Jag väljer med omsorg en ruta med struktur och yta som attraherar mig. Skär ut den och fäster en silverram framför och en mekanism bakom. I detta första smycke är det viktigt att ramen är tydlig och finns med på framsidan för att min berättelse skall uppfattas. Min ram är den siktruta jag använt och du kan se det utvalda genom ramen. Jag sparar den ytan som inte blev till ett smycke då jag ser den som en slags bakgrundshistoria, där båda delarna tillsammans bildar en helhet.

Processbilder

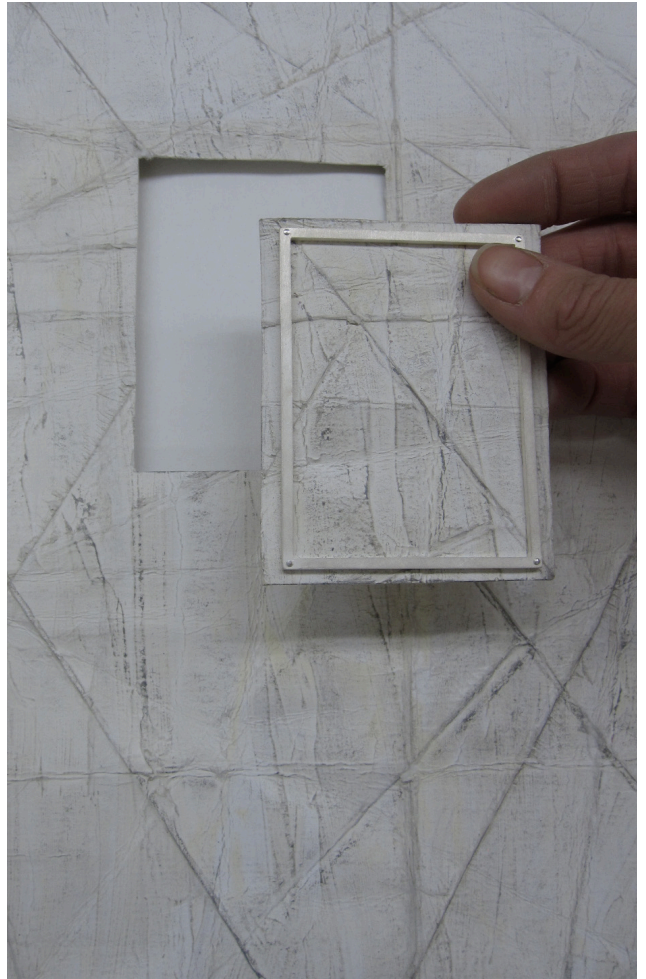
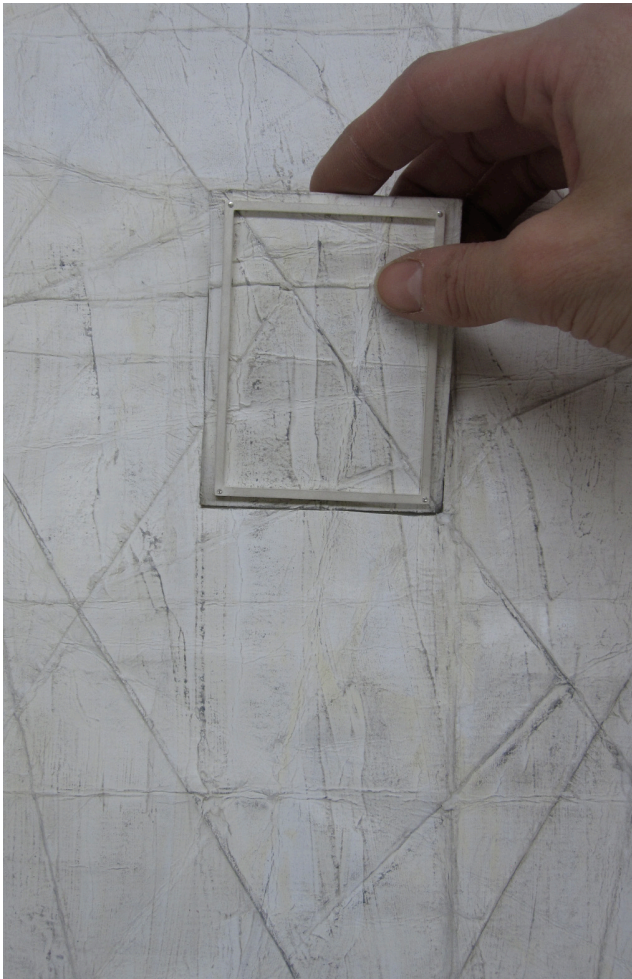

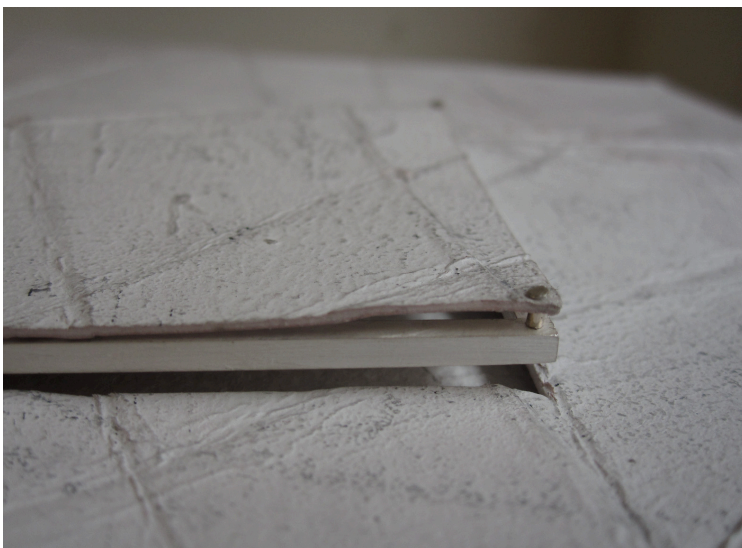
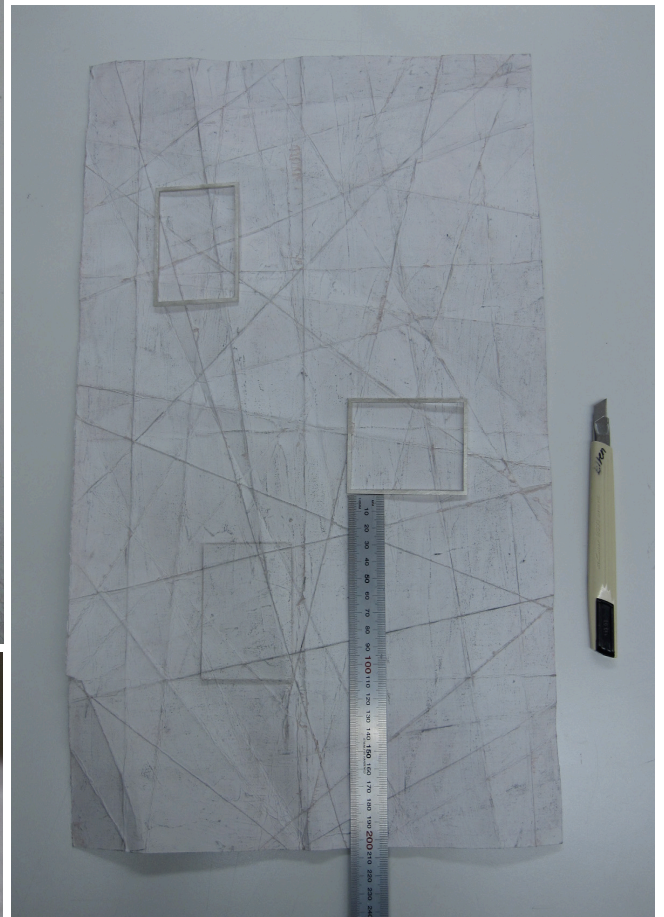
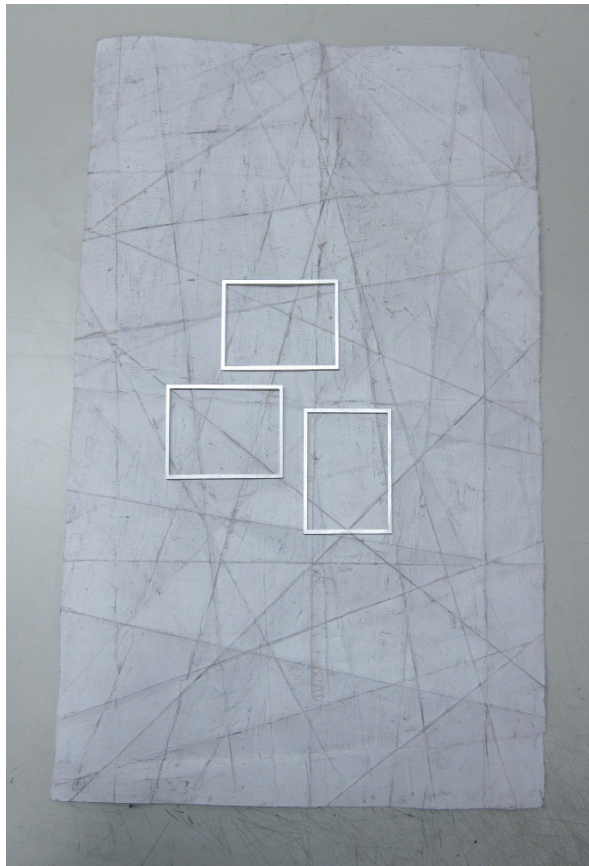
Foto: Niclas Jacobsen Holvik

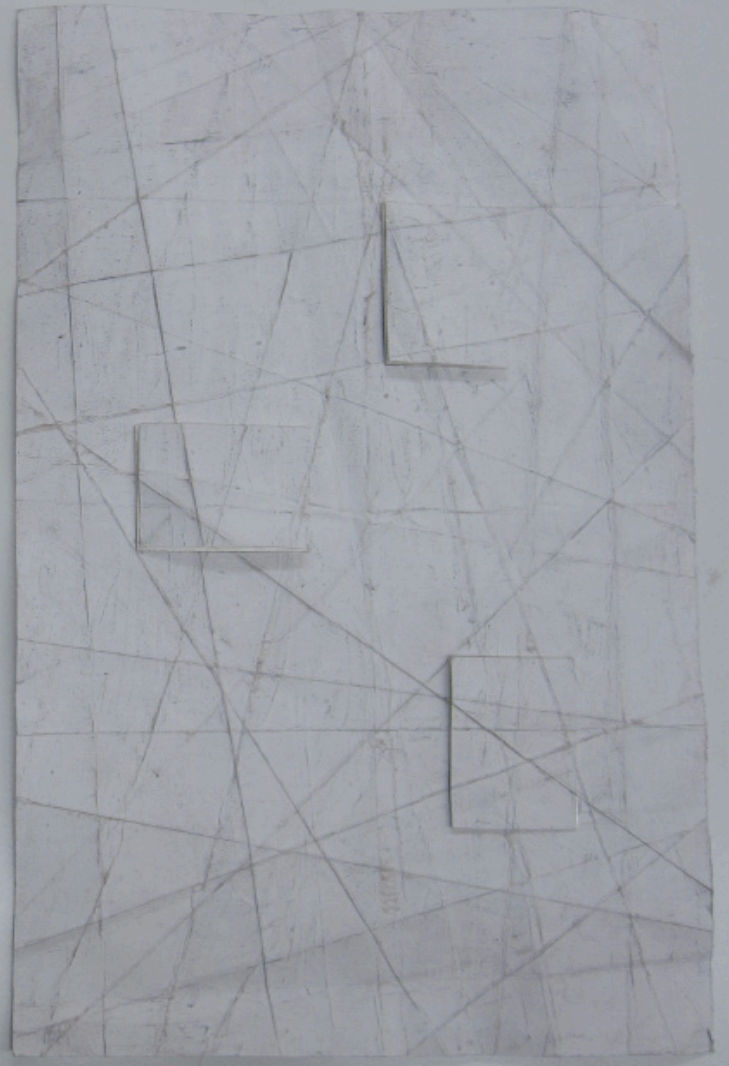
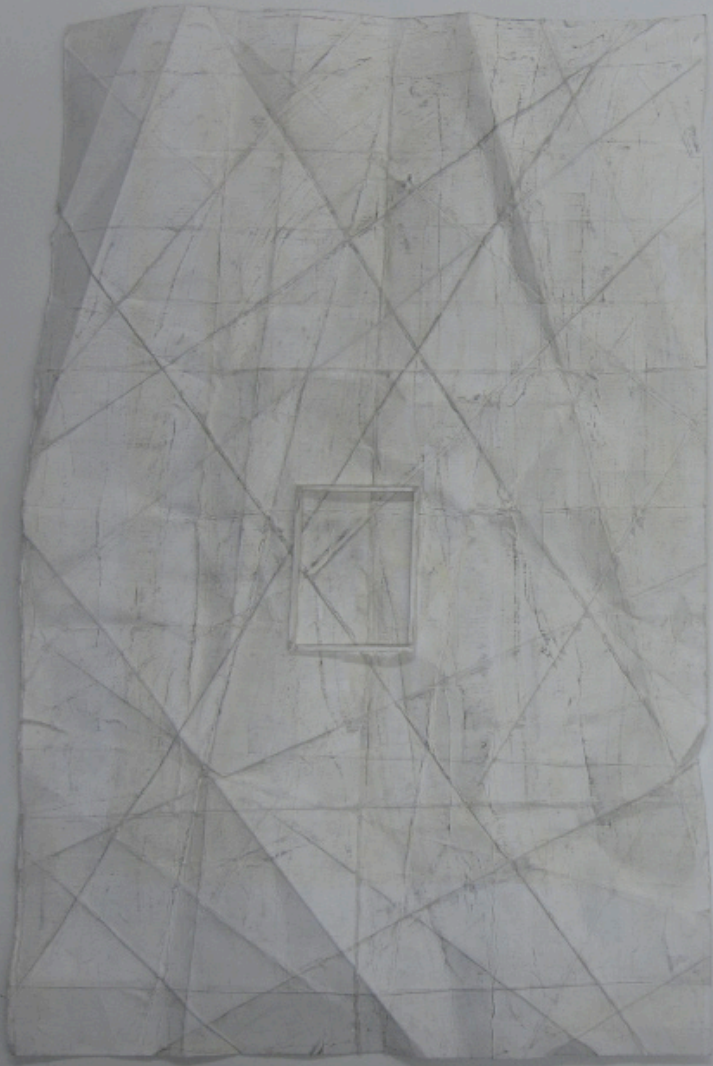
Pink

Parallellt med White påbörjar jag Pink, underst målar jag ett lager rosa och täcker det sedan med olika nyanser av vitt. Det rosa sticker igenom lite grann med det är ytterst lite. Efter att bearbetat det på samma sätt som tidigare väljer jag ut tre rutor som jag skär ut. Rektangeln finns med men är en broschmekanism på baksidan. Det jag berättade i White behöver jag nu inte upprepa. Beträktaren har här tre val, tre ytor, tre broscher. Alla är från samma yta (familj) men är helt olika. En av broscherna går att fästa i sin ask för att tydliggöra att du tar ut en del av något och bär med dig.

Processbilder

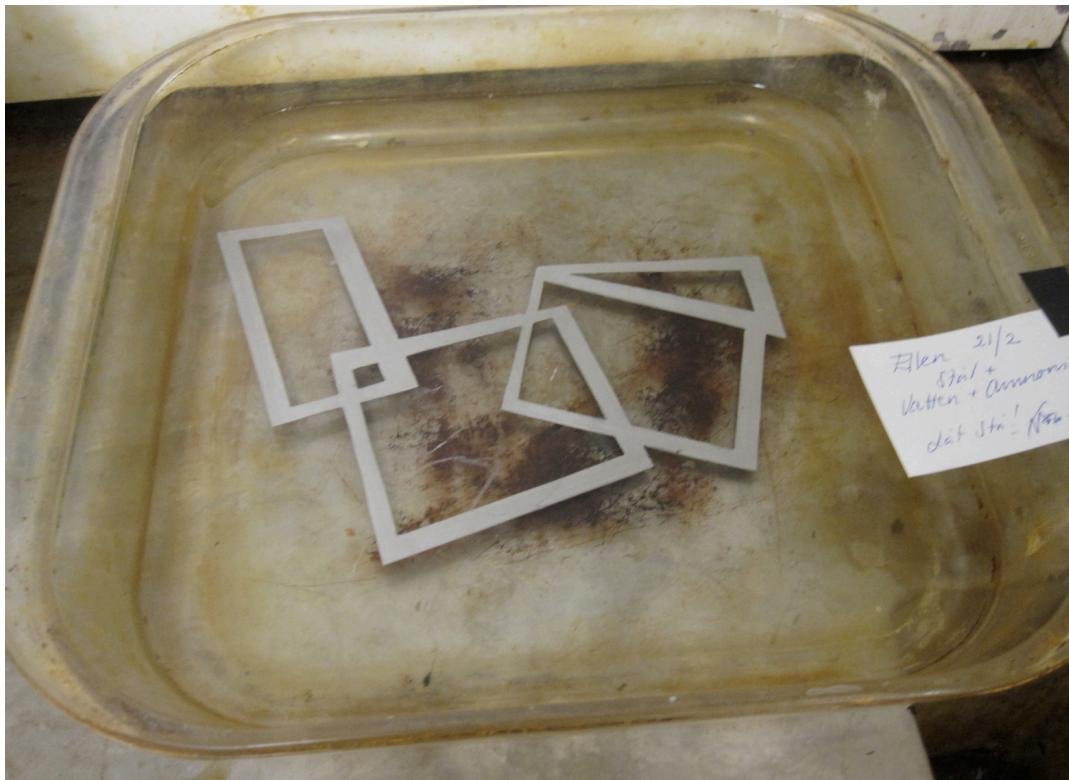
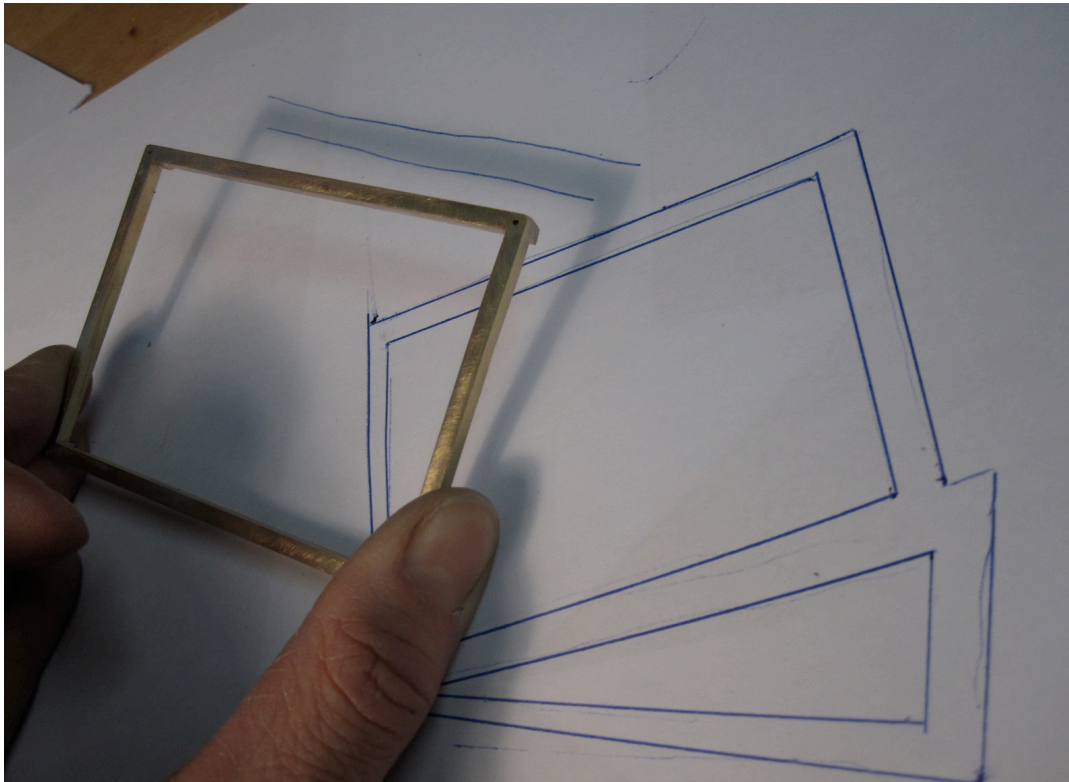

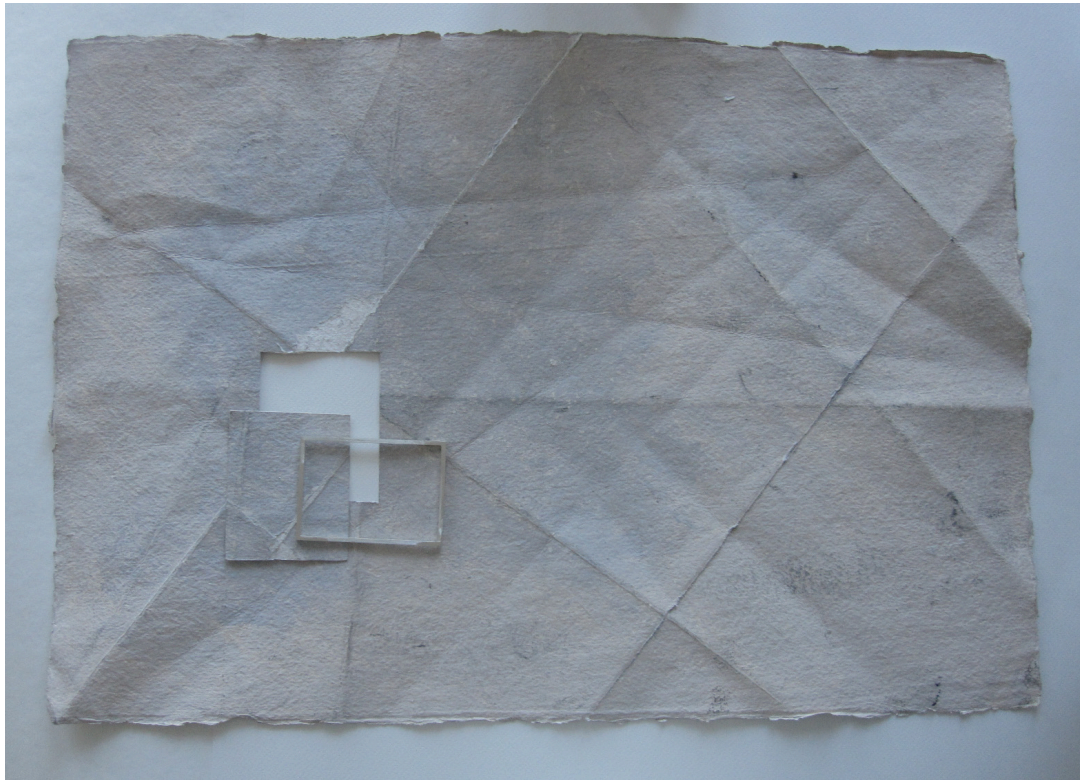
Rust

Ett ark har jag målat, slipat och låtit ligga i min väska i en månad. Jag har slitit det både medvetet och omedvetet, men det är jag som gjort allt slitage. Jag skär ut en bit och viker det på mitten. Hålet fylls nu av arkets baksida, en ny yta skapas. Och här börjar förändringen. Hur ett materialmöte från luft till papper blir till en förändring i mina tankar. En tanke, en insida, en yta. Jag håller min siktruta över ytan och åter den vandrar över strukturerna. Mina tankar faller på den skuggan som blir efter ramen på pappret. Beroende på hur ljuset faller och hur jag håller i den blir rektanglarna olika. Jag bestämmer mig för att baksidan ska få många detaljer av dessa olika skuggor. Jag låter sedan metallen stå och rosta i veckor i ett bad av vatten och salt. Mitt handlande skyndar på det naturliga förfallet.

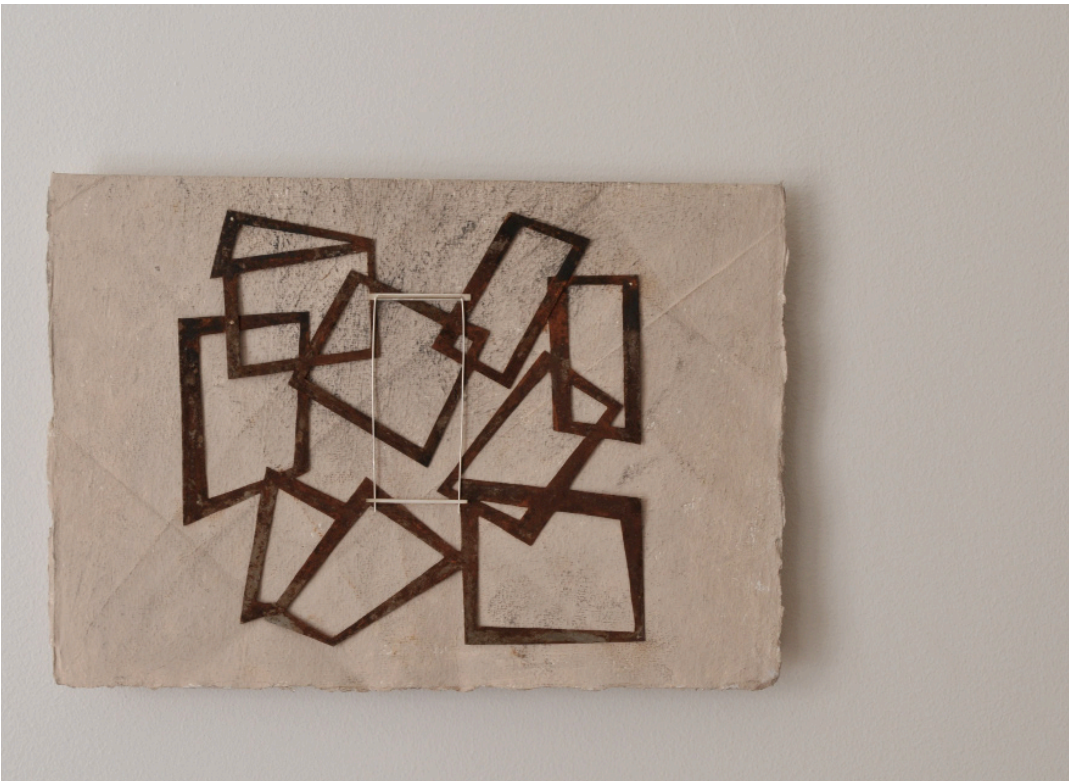
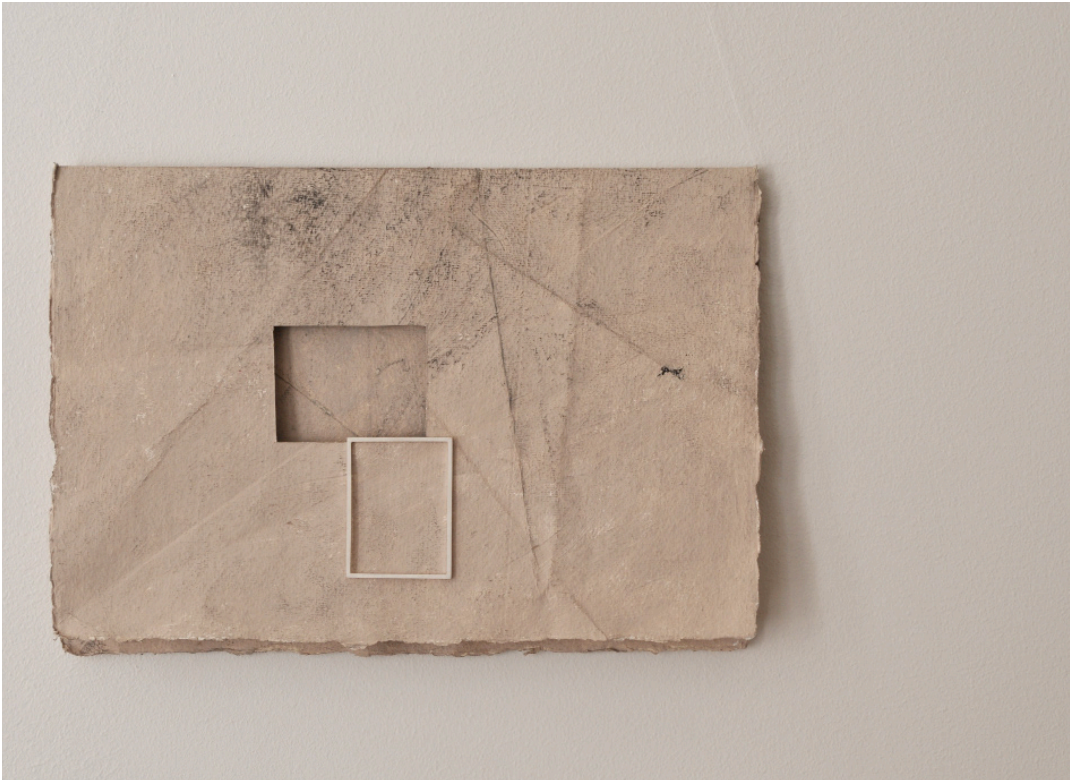

Processbilder

Jag gör en helt avskalad ram med endast en broschmekanism på. Ramens nålar får vila genom hålet i pappret. Jag har fram tills nu valt yta åt dig som tittar, jag har introducerat dig i min värld. Nu låter jag dig själv välja och ta egna beslut. Du kan fylla i din egen historia. Du bär med dig en egen yta och förnimmelsen av det jag gav dig. Du kan nu ta denna brosch och hålla den mot den del du skulle välja, ta på dig broschen och bär med dig minnet av det du valde. Vad de som ser dig ser, det är dock något annat. En ny siktruta med ett helt nytt mönster. Tanken är kittlande och jag tänker att det kan fortsätta i en evighet.

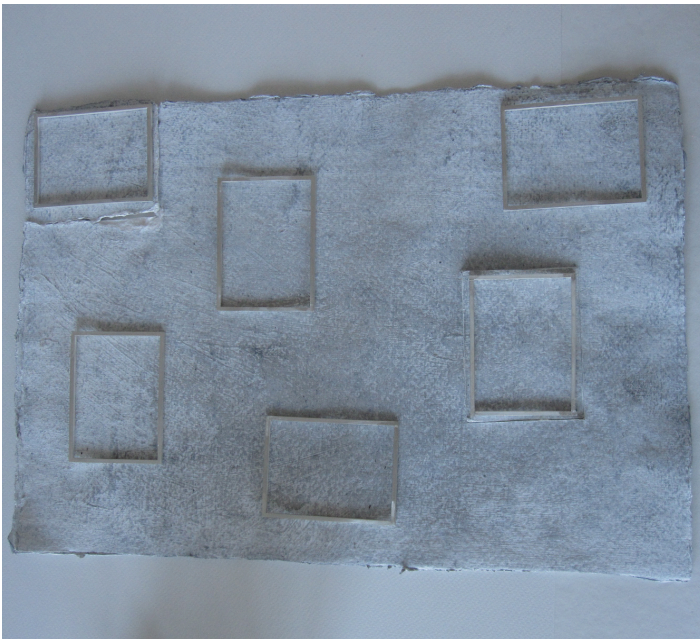
Grey

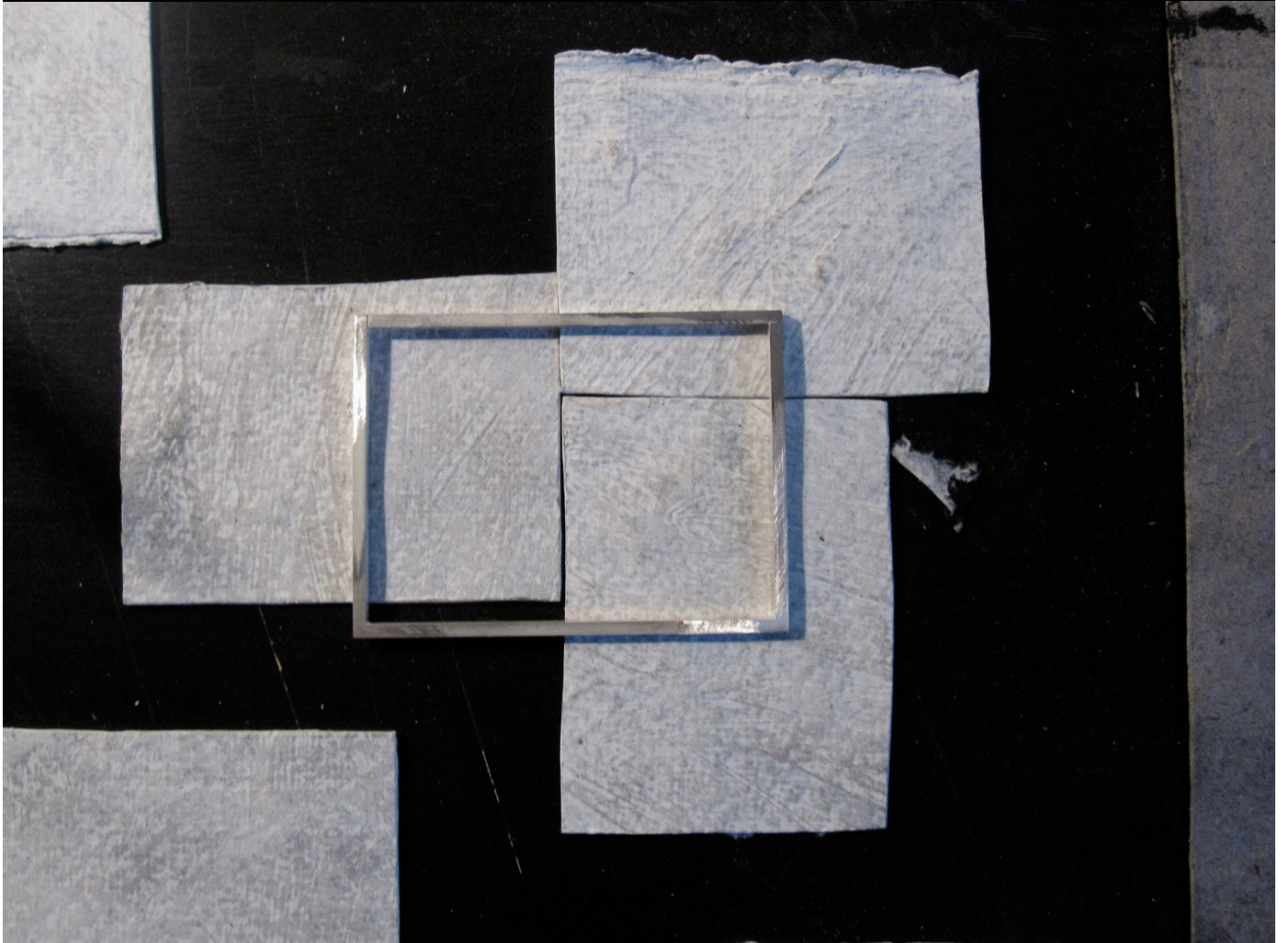
Jag använder en vit arbetad yta och delar den i så många delar jag kan. De enstaka rutorna parar jag ihop med andra rutor och på så sätt skapas ett kluster. Rektanglarna skapar nu nya möten och ytor och jag kan nu återigen välja ut en del som attraherar mig. Jag använder mig av matt lack och glansig vit färg som siktruta för mina utvalda delar. Det skapar ett djup som man inte upptäcker direkt, utan man får låta ögonen vila och titta från olika vinklar.

Ramarna utvecklar sig och blir nu fragment och delar som man får upptäcka allt medans man granskar dem. De är inte längre så strikta med fyra sidor. Formen börjar lösa upp sig och hittar nya uttryck, men det är fortfarande samma grundtanke kvar. Den växer, delar sig och tar form.

Processbilder

Dust

Därefter delar sig mina tankar och idéer och antar helt nya former och strukturer. Min strikta begränsning till val av storleken, behövs inte längre; det kan bli både mindre och större. Jag ser framåt, blickar mot en framtid som breder ut sig och det känns som om det kan pågå i all oändlighet. Det känns som om idéerna rusar och jag kämpar för att hinna med.

Processbilder

Mitt arbetade svarta ark får celldelningen att ta fart, jag skär ut olika storlekar av rektangeln tills bara ett nät återstår. Det är skört och delikat. Min första tanke är att nätet ska få var som det är, det behöver inga tillägg. Jag lackar den med en matt lack, som tränger in i pappret utan att lämna spår efter sig. Därefter får den en etsad, svartbränd konstruktion av stål på baksidan. Mekanismen är i silver. När mitt arbete når sitt slut har jag fyra svarta broscher på mitt arbetsbord.

Men när jag tror att jag är klar känner jag mig inte tillfredsställd. Något gnager och något säger, det är inte klart. De vita linjerna blir knivskarpa i kontrast till det svarta och det stämmer inte. Jag vill ge dem mer lugn, de är för tydliga. Jag vill ge den mer patina, de är för polerade. Jag täcker mekanismer och papper i ljusa toner färg och börjar om igen. Skaver och slipar. Metodiskt och noga. Sakta men säkert växer Dust fram, fyra broscher som skulle kunna ha hittats på en vind under damm och många år av glömska.

Ridges

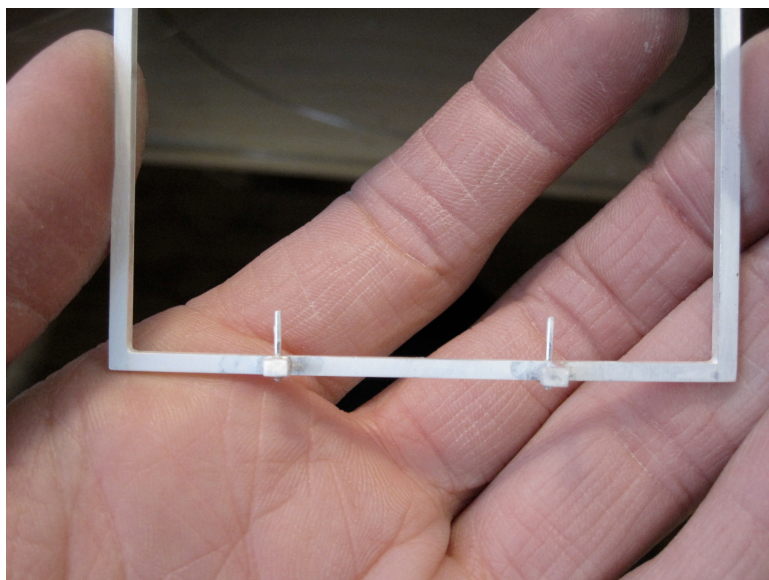
Ett arbetat ark viker jag på mitten och limmar ihop. Skär itu på mitten och limmar en gång till. Jag skär sedan smalare bitar och limmar dem på varandra, de blir till ett tjockt ark som känns lite klumpigt med all färg och lim. Jag sågar och skär isär dem till ytterligare remsor som jag placerar på varandra. Till slut blir det som ett nytt material av mitt ark. Jag slipar det på båda sidor, dock lämnar jag grov yta kvar då jag tycker att det tillför till de annars så strikta linjerna i massan. Ytan blir stor och jag skär ut en mindre rektangel. Resultatet blir en mindre brosch med en omslutande silverram och en större som får konstruktion och mekanismer så som de andra ”askarna”.

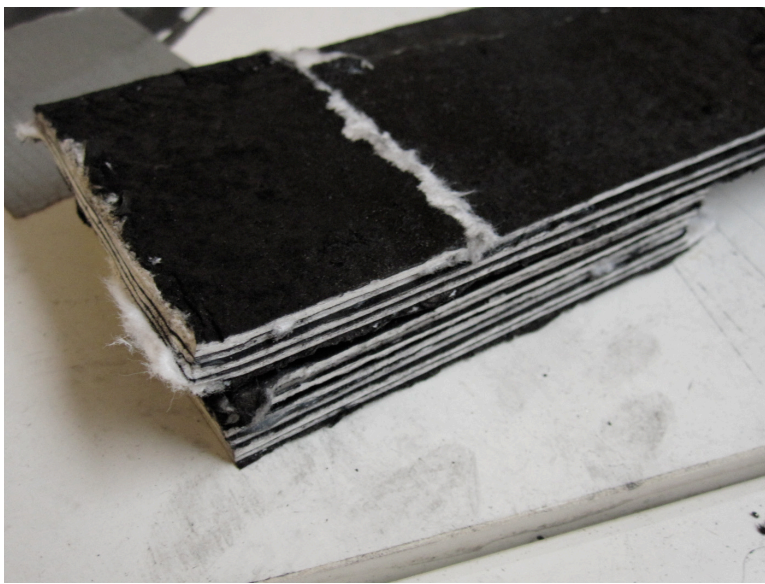
Ett nytt A4 riktigt grovt akvarellpapper målar jag med svart bläck på båda sidor. Det blir matt och får ett vackert djup. Sedan fortsätter jag min process som innan. Ytan blir en kompakt men lätt brosch i gråtoner.

De två mindre broscherna i denna familj får en enkel ram med inbyggd mekanism som går runt ytan, för att ge dem den stabilitet som behövs. Jag lackar dem med matt lack för att få bättre hållbarhet.

Processbilder

Tomrummet

Jag ser mina ytor, smycken och bakgrunder växa fram. De tar form men lämnar också tomrum. Tomrum i, på och mellan. Plats åt inget eller plats åt eftertanke. Tomrummen ger luft och lätthet åt mitt projekt. De skapar frågor men jag har inga direkta svar. De finns där, i boken *Grandfathers Envelopes* finns det ytor som inte är täckta men inga ord finns som förklarar varför. Tomrummet ger spänning åt det rena och enkla.

White

Brosch i silver & papper,
6,5 x 8,5 cm.

Resultat

Mina ytor talar ett språk som jag läser av och tolkar. När de presenteras tillsammans så kommer de till liv och bildar en helhet. Jag kommer på mig själv att bara vila med blicken in i dem, evigheten. Jag upplever sinnesro.

Pink

3 st broscher i silver & papper,
6 x 8 cm.

Jag har arbetat fram många ytor och strukturer som jag finner intressanta, några av dessa har fått ta plats i mitt arbete som smycken. Övriga ytor sparar jag i mitt ytbibliotek för framtida projekt och vissa smycken har jag valt bort. Jag har fått göra urval och omvärderingar längs vägen, plockat bort bitar som inte stämmer överens med mina tankar och vänt tillbaka till min utgångspunkt igen. Vissa idéer jag har haft har varit så stora att de inte rymts inom ramarna för detta projekt.

Rust

Brosch i silver, 6 x 8 cm (på modell).

Brosch i papper, järn & silver.

Mina 6 smyckesfamiljer bildar tillsammans ett arbete. En helhet. Ju mer jag ser på ytorna desto mer växer de och skapar nya berättelser för mig. De kommer till liv och visar nya vägar för mig. Det var just det som jag ville uppnå, att skapa ytor som jag själv fascinerar av. Jag tycker att man kan, genom att se på mitt arbete, följa den kronologiska utvecklingen och förnimmelsen av den mänskliga hand som skapat ytorna. Jag har förklarat mina tankebanor och visat min vision genom text och bilder. Och det är här det närmar sig en ny värld, med nya tankekedjor, associationsbanor och möjligheter.

Grey

Brosch i papper & silver, 14 x 10 cm (på modell).

Brosch i papper & silver, 14 x 14 cm.

Brosch i papper & silver, 21 x 14 cm.

Sammanfattning

Mitt projekt startade med ingången att jag skulle söka efter olika ytor. Jag valde ut material som jag ville arbeta med och gjorde därefter olika tester i dessa. Det blev ett utforskande som ledde mig åt ett annat håll än jag trott, till ett material som jag tidigare aldrig arbetat med, papper. Papprets många egenskaper och förmåga att anta nya uttryck har fascinerat mig genom hela projektets gång. En av dess egenskaper är dess lätthet vilket har inneburit att jag har kunnat arbeta i ett större format än tidigare. Pappret har visat sig varit ibland både tåligare och ibland mer ömtåligt än vad jag trott och i slutändan har jag lyckats att utnyttja dessa egenskaper på rätt sätt. Det har till exempel varit lätt att få fram mönster och strukturer men samtidigt varit svårt att behålla dessa då jag applicerat lack och annat för att förlänga dess hållbarhet. I kommande projekt ser jag fram emot att fortsätta med detta mångfasetterade material och jag vill fortsätta utmana gränserna för papprets egenskaper och då gärna arbeta i större format.

Min utgångspunkt var att skapa en serie smycken och jag bestämde mig tidigt för att det skulle vara broscher och att de skulle ha samma form och storlek. Detta för att jag ville lämna utrymme åt uttrycket på mina ytor. Det resulterade i en serie med 16 broscher med ett tydligt släktskap, dock med något varierande former och storlekar. Alla är tillverkade i papper, silver och järn.

I detta projekt blev det väldigt tydligt för mig hur viktigt det var att kunna förklara vad jag arbetat med, inte minst under processens gång då jag hade svårt att formulera mig. Det hjälpte mig mycket att skriva och diskutera mitt ställningstagande med lärare, handledare, studenter och andra. I slutändan blev det väldigt tydligt då jag under min examination hade mycket klart för mig vad jag ville berätta och hur jag ville göra det för att förmedla det jag kommit fram till. Detta är ett sätt att arbeta på som jag tänker fortsätta med.

Dust

Brosch i papper & silver, 8 x 6 cm (på modell).

Brosch i papper & silver, 12,5 x 12 cm.

Brosch i papper & silver, 13 x 12,5 cm.

Brosch i papper & silver, 12 x 11 cm.

Litteraturförteckning

Litteratur

Varnedoe, Kirk. *Pictures of Nothing Abstract Art Since Pollock*. Oxfordshire 2006.

Hudson, Suzanne P. *Robert Ryman Used Paint*. Massachusetts 2009.

Sakuko, Fujii. *Grandfather's Envelopes Works of Paper*. Tokyo 2007. Första upplagan.

Bilder

http://www.artnet.com/artists/lotdetailpage.aspx?lot_id=6E87059B54A861CEC8D82470BA1F31D9

<http://www.brooklynrail.org/2007/06/art/ryman>

<http://www.saintlouisartmap.org/2010/02/04/robert-ryman-at-white-flag-projects/>

Foto

Niclas Jacobsen Holvik.

Där inget annat anges är det jag själv som tagit bilderna.

Ridges

Brosch i papper & silver, 8 x 6 cm (på modell).

Brosch i papper & silver, 9 x 7 cm.

Brosch i papper & silver, 13 x 11 cm.

Tack

Niclas, för allt... och lite till.

Älskade Mor, Far, Anna & Dan.

DanTommi Hildén, du fick mig att tro på mig själv.

Magnus Haglund, för inspiration och kloka ord.

Mina vänner och kollegor Malin Lövgren, Hanna Liljenberg
& Karin Roy Andersson, för att ni finns.

